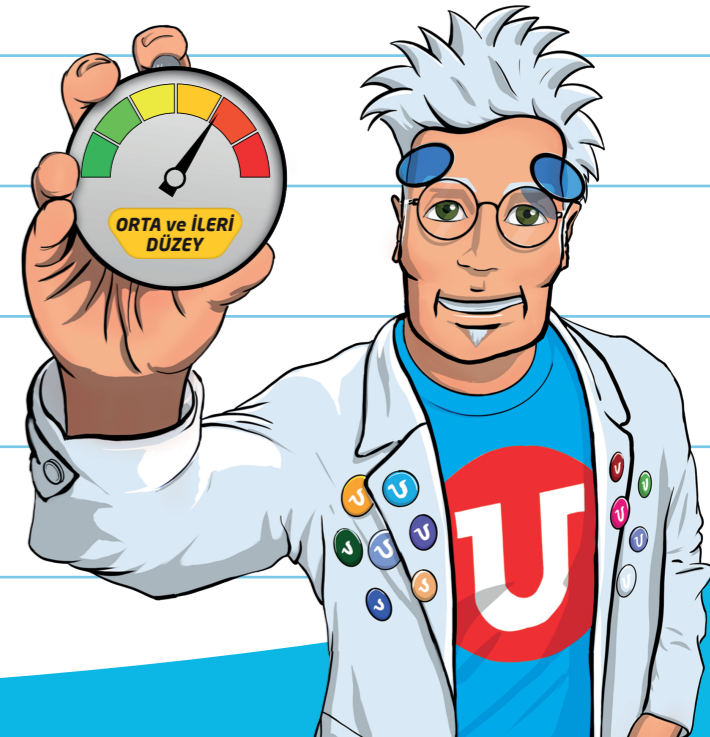

9. Sınıf Orta ve İleri Düzey Edebiyat Soru Bankası

Okuma (Günlük, Blog)

FATMA GÜL ÖRS

OKUMA (Günlük, Blog)

GÜNLÜK (GÜNCE):

BLOG

BLOG

GÜNLÜK (GÜNCE):

- Bir kimsenin tarih belirterek günü gününe yazdığı, günlük yaşamından kesitler sunduğu düzyazı çeşididir.
- Yapısı gereği öznel metinlerdir.
- Günlük yazma, karşılaşılan bir olay veya durumun insanda oluşturduğu duygu ve düşüncelerin içten bir anlatımla sunulmasıdır.
- Günlük yazmada gözlem ve kişisel izlenimlerin önemli bir yeri vardır.
- Günlükte esas olan yaşanan bir günün özetlenmesi değil yaşananların kişide bıraktığı etki ve izlenimlerin yansıtılmasıdır.
- Günlükler, dışa dönük günlükler ve içe dönük günlükler diye ikiye ayrılır.

- **Dışa dönük günlükler** yayımlanmak için tutulur.
- Bu yönden de günlükçü gözlerini kendi içine değil, dışa çevirir.
- Kendi döneminde meydana gelen olayları okura aktarır.
- Tarihçiler bu günlüklerden yararlanarak kimi olayları açıklamaya, aydınlatmaya çalışır.
- **İçe dönük günlüklere** ruh bilimsel günlük de denilebilir.
- Günlük yazarı gözlerini kendi içine çevirir, kendini tanımaya çalışır.
- Yazar, okuduğu bir kitaptan, bir dostundan ya da arkadaşından bile söz ederken sürekli olarak kendini öne çıkarır.

! NOT :

Günlük ve anının farkı:

- Günce, günü gününe tutulan yazılardır. Anılar ise olaylar olup bittikten, üzerinden belli bir zaman dilimi geçtikten sonra yazılır.
- Anılar bir defada kaleme alınır, günlük ise değişik zamanlarda, olayların meydana geldiği zaman diliminde yazılır.
- Anıları üst düzey görevlerde bulunmuş, önemli eserler bırakmış insanlar yazar. Fakat günlükleri herkes yazabilir. Çünkü günlüklerde insanların yaşadıkları güne ait duyguları ve izlenimleri yer alır.

GÜNLÜK TÜRÜNÜN GELİŞİMİ

- Günlük, tarihte ilk defa Romalılar tarafından birtakım kamu kuruluşlarındaki işlemlerin unutulmaması amacıyla kullanılmıştır.
- İngiliz Kraliçesi'nin yardımcısı Burney'in (Börniy) 19. yüzyılın başlarında kaleme aldığı eser, bu türün ilk örneği olarak kabul edilir.
- Alfred de Vigny'nin (Alfred dö Vicni) "Bir Ozanın Günlüğü", Stendhal'ın (Stendal) "Öznel Günlük", Gogol'ün (Gogol) "Journal", Daniel Defoe'nun (Danyel Defo) "Veba Yılı Günlüğü", Dostoyevski'nin (Dostoyevski) "Bir Yazarın Günlüğü" bu türün dünya edebiyatındaki önemli eserleridir.
- Türk edebiyatında ruzname adıyla tutulan savaş notları tam olarak günlük niteliğinde olmasa bile günlük türüne oldukça yakındır.

- Bir edebî tür olarak günlük, ilk defa Tanzimat Dönemi'nde yazılmıştır.
- Direktör Ali Bey'in Seyahat Jurnalı adlı gezi kitabı Batı'daki anlamıyla Türk edebiyatında görülen ilk gündüktür.
- Şair Nigâr Hanım'ın Hayatımın Hikâyesi, Nurullah Ataç'ın Günce, Uçuş Günü-ğü, Salâh Birsal'in Kuşları Örtünmek, Bay Sessizlik, Oktay Akbal'ın Yeryüzü Korkusu, Anılarda Görmek, Tomris Uyar'ın Gündökümü, Günlerin Tortusu, Cahit Zarifoğlu'nun Yaşamak, Cemal Süreya'nın Günler gibi eserleri günlük türünün önemli örnekleridir.
- Bazı yazarlar, günlük türünü bir tarz olarak benimsemiş, günlük türünün biçimsel özelliğini kullanarak roman, hikâye ve şiirler yazmışlardır.
- Reşat Nuri Güntekin'in Çalığı, Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Yaban, Peride Celâl'in Evli Bir Kadının Günüğü, Nâzım Hikmet'in Piraye'ye Mektuplar adlı eserleri, buna örnek gösterilebilir.

BLOG

- Kişisel web sayfasıdır. İnsanların birbiriyle paylaşmak istediği yazı, yorum, video gibi içeriklerin sıralandığı web tabanlı yayındır. "Web" ve "log" sözcüklerinin birleşiminden oluşan "weblog"un kısaltılmış şeklidir.
- Blog, günlüğün genel ağ ortamına taşınmış hâlidir. Kişisel bloglar günlük amaçlı kullanılır.
- Blog yazarları kişisel duygularını, yaşadıkları ilginç olayları diğer insanlarla paylaşmak amacıyla bloglarına yazarlar.
- Bu tür, bilgisayar teknolojisindeki gelişmelere bağlı olan toplumsal değişim ve etkileşimler sonucunda ortaya çıkmıştır.

- Eğitim, siyaset, ekonomi, kültür, sanat gibi alanlarda yaygın bir şekilde kullanılır.
- Kişisel konular, kültür, gezi, teknoloji, yemek, ekonomi, fotoğraf gibi konular işlenir.
- Blogda yayımlanan yazının sonunda gönderme zamanı yer alır.
- Blogda paylaşımlar genellikle güncelden geçmişe doğru sıralanır.
- Genellikle her paylaşımın sonunda gönderenin adı yer alır.
- Blog yöneticisinin tercihinine göre takipçiler yazılara yorum yapabilir.
- Kişisel blogların yanında birçok kişinin katkısıyla yazılan topluluk blogları, kurum ve kuruluşların kendileriyle ilgili haber ve duyuruları halkla paylaştığı kurumsal bloglar da vardır.

BLOG TÜRLERİ:

Kişisel Blog:

- Genel ağ üzerinde bireysel olarak oluşturulan, genel veya belli bir odak noktası olan blog çeşididir.
- Büyük oranda blog yazarının ismini veya takma adını alır.
- Yazarın bireysel günlüğü olması dışında, gündemi kendi kalemi ile yansıttığı ortamdır.
- Kişilerin günlük yaşamda yaşadıkları olayları, karşılaştıkları durumları okurlarıyla paylaşmasını sağlar.

Tematik Blog:

- Sadece belirli bir alanda yazılan gönderilerin yer aldığı, belirli bir konuda uzman kişilerin yazdığı ve düzenlediği bloglardır.
- Politika, pazarlama, yemek, ekonomi, fotoğrafçılık gibi konularla ilgili bloglar bulunmaktadır.

Topluluk Blogu:

- Üyelik sistemine sahip olan ve bu üyelerin yazdıkları gönderilerden meydana gelen bloglardır.

Kurumsal Blog:

- Şirketlerin kendileri ile ilgili haber ve duyurularını daha samimi bir şekilde halka açtıkları bloglardır.

